

Թանէ տէ հալածանաթ ալըպ գա-
շըրմըշտ, որ, հալպու քի միւտ-
տէթի մէջքւարէ գարֆընտա գա-
լանլարըն եալընը 323 տանէսի
իթլտֆի իտիլէպիլմիշ տիր, պու
գաբլանլարըն հէթ պիլի սէնէտէ
պիլ չոգ ինսան էջլ ու իթլաֆի ի-
տիեօր . չիւնքի շինտիսթանըն պիլ
գըթաւորնտա պիլ գաբլան թէլէֆ
իտիլմէսիլէ, օ սէնէ գաբլանլա-
ըն ինսան թէլէֆաթը աղալմագ-
տա տըր, չէօլլէքի պիլ գաբլանըն
թէլէֆիլլէ, 23 նէֆէր ինսան թէ-
լէֆի էքսիլմէքտէ տիր, շինտիս
թանըն չիմալ Թարաֆընտա իսէ
գուրտլար բէք չոգ ինսան թէլէֆ
իթմէքտէ իմիշլէր :

ԹԵՐՆԱԳԻ ԻՍԹԱԹԻՍԹԻԻԻ

Ֆէնէն տանիլ րիսալէլէրտէն պի-
լինտէ եէնի պիլ իսթաթիթիգ
օգուճուճ տուր, չէօլլէքի թըր
նաղլար հաղգընտա շու աթիտէ-
քի մալիւմաթ ալընմը տըր :

Թընաղլարըն պիլիլմէսի եաղ
վէ գըշ մէվսիլինէ, կէնճիլք վէ
իսթիեալըլգտա վէ իսսաթալըգա
սաղլըգտա պուլուճանա եէօրէ տէ
կիլիլմէքտէ տիր, հաթթա պիլ շալս
սըն պիլթիւն բարմաղլարընտաքի
լըրնաղլար աշիլ տէրէճէտէ պիլ-
եիւմէգ . մէսէլա սաղ էլին թըրնտգ
լարը սօլ էլէ նիսպէթլէ տահա զի-
եատէ ուղալմագտա օլուպ, պաշ
բարմաղըն թըրնաղլարա քիւշիւք
բարմաղա նիսպէթլէն տահա կէճ
ուղանըր :

Օրթա հիսապլա, ինսանըն էլին-
տէքի թըրնաղլար, հաթթա տա
թագրիպէն եէթմիլ տօգուղ միլի-
մէթըր եանի պիլ սէնէտէ տէօրթ
սանթիմէթըօտան զիեատէ ուղա-
լաղտա տըր :

Օ հալտէ եէթմիլ եաղընտա պու-
լունան պիլ շալս էլլի ալթը մէթ.
րօ ուղուճուլուճտա թըրնագ հա-
սըլ իթմիլ, վէ էանալի միւտտէ-
թի հաեաթընտա թէքմիլ թըր-
նաղլարըն թալմա եիւղ սէքսէն
ալթը աէֆա աէկիլտիրմիշ օլուր :

ՆԻՁԱՄՆԱՄԷ

Հարիլ թօհուճու իսթիհսալ ու
ֆիւրուլթուճա մախսուս օլուպ,
մէրիլէթի աշքեաթընա պիլ իս-
թիգան իրատէլի Սէնիլեյի հաղ-
րէթի իսիլաֆէթրէնահի չէրէֆմիլ-
թէալլիգ պուլուճան նիղալմալմէ
սուրէթի տիր :

1. Մատտէ .— Իբէք պէօճէլի
թօհուճու եէթիշտիրէքէ, ախի-
րէն սաթմագ արգուսինտէ պու-
լունանլարըն, պէհէմէհալ, մէմալի-
քի մահրօնսէլի Շահանէտէ քիւ-
շատ իտիլմիշ վէ իտիլէճէք օլան
գիրաաթ մէթթէպլէրինտէ, վէ
Պուրսաա հարիլ Տարիլթալի-
միւտէ, վէ եախօտ մէմալիքի էճ-
նէպիլեյն գիրաաթ մէքետթիպին
տէն պիլինտէ հարիլ թօհուճու վէ
իբէք պէօճէլի եէթիշտիրմէք ֆէն-
լէրինի թահօլի իթմիշ օլտուղլա-
ընա տանիլ չէհատէթնամէնի հա-
եիգ օլմալարը լաղըմ տըր . չէհա-
տէթնամէլէրի պուլուճանան, վէ
պուլուճուպտա Տարիլթալիմ ի-
տալէսինէ պիլ իպրագ թաստիգ
իթտիրմէեէլէրին իսթիհսալ իթ-
միշ օլտուղլարը իբէք պէօճէլի
թօհուճուճու, ախէրէ ֆիլուլթ
իթմէլէրի մէմու տուր :

Շու գատար քի պու մէմուլի-
եէթին (եաօաղըն) ախէրէ սաթ-
մանըպ, միւճէքրէտ իսթիհաճա
թըր զօթիլեյնտէ իսթիմալ իթ-
մէք իւղրէ թօհուճ իսթիհսալ ի-
տէնլէրէ շիւմուլի օլմանըպ, ֆիւ-
գաթ, պու միսիլլուլէր, իսթիհ
սալ իթտիրէրի թօհուճալըն,
լուրտէպին իլէ մուսիլեյնէ իտիլ.
միշ օլտուղլուճու, Տիւեուճու Ու-
մուլիլեյն վարիտաթը մուխասա-
սա իտալէսինէ իսպալմա մէճպուր
օլաճագ տըր :

2. Մատտէ .— Պիլինճի մատտէ-
տէ մուհարրէր օլան մէքետթիպ
իլէ Տարիլթալիմ չէհատէթնամէ-
սինի հանիլղ օլմանըպտա, թօհուճ
ճուլուղաա, վէ պէօճէլի պէսլէմէք
սանաթընտա մալիւմաթը պուլու-
նանլար, Տարիլթալիմ իտալէսին-
տէ պէհէր սէնէ իճթիմա իտէն
հէլեյնթի իսթիհանիլեյնէ պիլ միւ-
րաճաա, իսպալմա էհիլիլեյնթի չէ-
հատէթնամէ ախի իլլէտիլէրի
հալտէ, իբէք պէօճէլի թօհուճու
իսթիհսալ ու ֆիլուլթ իտէպիլէ-
ճէլէր տիր :

Հէլեյնթի իսթիհանիլեյնէ, վի-
լանէթի նաֆաա վէ գիրաաթ միւ-
շալիլիլ իլէ Տիւեուճու Ումուլիլ-
եյն վարիտաթը մուխասաա իտա
լէսի նաղլըրնտան, վէ հարիլ
Տարիլթալիմ վէ գիրաաթ մէք-
թէպի միւտիրիլլէ, մահէլլի թիճա-
րէթ վէ գիրաաթ վէ սանալի օ-
տասը ընդիսինտէն միւրէքէպ օ-
լաճագ տըր :

3. Մատտէ .— Եէտինտէ չէհա-
տէթնամէսի օլան եէրլի թօհուճ.
ճուլար իլէ մէմալիքի էճնէպիլեյն-
տէն ճէլպ իթտիրէրի թօհուճու
թէվլի իթմէք իսթիհէլլէր, թօ-
հուճ ֆիլուլթ վէ թէվլի իթմէք
իւղրէ պիլա իսթիհան պիլէր ըուլս
սաթ թէվլէրէսի ալմաղա, վէ 30
կրամտան ֆաղա վէ եա նօգսան
օլմալագ իւղրէ, իբէք պէօճէլի
թօհուճուճու հալիլ օլան գուճիւ-
լարը, մահէլլի Տիւեուճու Ումու-
լիլեյն վարիտաթը մուխասաա
իտալէսինէ իպրագ իլէ, պուլու-
լըն իւղրէնէ պանտըր վաղ իթ-
տիրմէլէ մէճպուր տուրլար, իշ-
պու ըուլսաթ թէվլէրէսի վէ
պանտըրլար հէր սէնէ իլուլտան
իթիպալըն շուպաթ նիհանէթինէ
գատար ալթը ալ գարֆընտա,
Տիւեուճու Ումուլիլեյն իտալէսի
թալաֆընտան, մէճանէն իթա
վէ վաղ օլունաճագ, վէ գիրը օ-
լունան պանտըրլար, վէ էճնէպիլ վէ
եէրլի թօհուճալընա կէօրէ, միւլս
թէլիֆ ըէնքտէ օլաճագ տըր :

4. Մատտէ .— Իշպու նիղալմա
մէ աշքեաթընա մուղաեիլ օլարագ
եէտինտէ մուխասաա չէհատէթ-
նամէ պուլուճաաղըր հալտէ իս-
թիհսալ իթտիրիլ եէրլի թօհուճ
լարը ախէրէ սաթմաղա գընաթ ի-
տէնլէրին եէտիլէրինտէ պուլունա-
ճագ թօհուճալըր գալթ օլունաղ-
լա պէրապէր, մահէմէնէ միւրա-
ճաաթ օլունաղաղըն, Տիւեու-
նու Ումուլիլեյն վարիտաթը մու-
խասաա իտալէսինէ թալէպի
իւղրէնէ, հիւրիլմէթի մահէլլիլեյն
մաարիֆէթիլլէ, օն Օսմալլը ալ-
թուճու ճէգալի նաղտի ալընա-
ճագ, վէ պու հարէքէթի թէքէր-
րիլ իտէնլէրտէն ալընաճագ ճէ-
գալի նաղտի տալիլ թագիթի օ-
լունաճագ տըր (իբի գաթ, եանի
20 լիւրա օլաճագ տըր), վէ ալը-

նաճագ ճէգալի նաղտիլէրին նը-
ֆը մուխալիլին վիլիլէճէք, վէ
նըսթը տիլէրի Տիւեուճու Ումու-
լիլեյն վարիտաթը մուխասաա
իտալէսինէ իրատ գալտ իտիլ-
ճէք տիր, զալթ օլունան թօհուճ
լար, մէքէրի վիլանէթտէ, մէճ-
լիսի իտալէլի վիլանէթ աղաւըն-
տան պիլ գաթ իլէ նաֆաա վէ
գիրաաթ միւշալիլի վէ Տիւեուճու
Ումուլիլեյն վարիտաթը մուխաս-
սաա իտալէսի նաղըրը, վէ մու-
հանէպէ պաշ քեաթիպի, վէ հա-
րիլ Տարիլթալիմ միւտիրի, վէ
իլլալէրտէ, մէճլիսի իտալէ աղա-
ւընտան պիլ գաթ իլէ Տիւեուճու
Ումուլիլեյն վարիտաթը մուխաս-
սաա իտալէրի միւտիր վէ մէ-
մուլիլէրիլ պաշ քեաթիպիլի հա-
ղըր օլտուղլարը հալտէ իհրագ
իթտիրիլէճէք, վէ քէլիլիլեյնթ էվ-
րագը հալատիլլէ իլան իթտիրի-
լէճէք տիր :

5. Մատտէ .— Իշիւնճի մատ-
տէտէ պէհաթ օլունտուղլու վէճէլէ
ըուլսաթ թէվլէրէսի ալմաղաղըն
վէ պանտըր վաղ իթտիրմէքիլին
տէքտէսթ օլունան թօհուճալըն
պէհէր 30 կրամ թօհուճու հալիլ
օլան գուլթուլար իլին պէշ զու-
րուշ ճէգալի նաղտի ալընաղա,
նըսթը թուլթան վէ իսպալը վիլէն
լէրէ վիլիլէճէք վէ նըսթը տիլէրի
տալիլ Տիւեուճու Ումուլիլեյն վարի-
տաթը մուխասաա իտալէսինէ
իրատ գալտ իտիլէճէք տիր :

6. Մատտէ .— Թօհուճուլար
ըուլսաթ թէվլէրէսի ալմաղաղա-
լը սըրաաա իսթիհսալ իտէճէլլէ-
րի թօհուճ մըգտարըլա թօհուճ-
լարըն էճնալըն (ճիւսիլէրինի) վէ
թօհուճ թէվլի իթտիրէրի պէօ-
ճէլէրին էսամիլիլ պուլուլարըն
պէհէլլին թէվլի իթտիրէրի թօ-
հուճալըն մըգտարըն, հէր սէնէ
մարտ նիհանէթինտէ, պուլուն-
տաղլարը մահէլլէրին Տիւեուճու
Ումուլիլեյն վարիտաթը մուխաս-
սաա իտալէսինէ պիլտիրիլլէճէլլէ-
րինի, վէ միւլթահիլալ միւլթի
պիլ սէնէտ թանգիլ իտէրէք, Տիւ-
եուճու Ումուլիլեյն վարիտաթը
մուխասաա իտալէլլէրինէ իթա
իտէճէլլէր տիր, իշպու սէնէտ
իլիլաֆընտա օլարագ մալիւմաթը
մէպսուլմալ իթտան իսթիհա ի-
տէն թօհուճուճա, պիլինճի տէ-
ֆա օլարագ պիլ իսթալինամէ
կէօնտէրիլլէճէք, վէ թէքէրիլի
հալինտէ, սէնէլի աթիլեյն իլին
ըուլսաթ թէվլէրէսի իթա գը-
լընմտաճագ տըր :

7. Մատտէ .— Տալիլիլեյն վէ
Մալիլեյն վէ Օրման վէ Մէտալին
վէ Ջիլաաթի նէգալթիլլէրի, իշ-
պու նիղալմալմէնիլ իհրաալընա մէ-
մուր տուր :

Սուրէթի պալատէ տէրճ իտի-
լէն նիղալմալմէնիլ իքիճի մատ-
տէսի մուճիպինէ, հէլեյնթի իմ-
թիհանիլեյն, սէնէլի հալիլեյն թը-
րինէ էվլէլլինն օնուճու կիւնիւն-
տէն նիհանէթինէ գատար տէվալ
իթմէք իւղրէ Պուրսաաալի հարիլ
տարիլթալիլմիւտէ թէլէքէիլ ի-
տէրէք իսթիհանլարըն, պու միւտ-
տէթ արասընտաքի ճիւմաա վէ
բաղար վէ չարէնպիլի կիւնիլլին-
տէն մաաաա կիւնիլլէրտէ իհրասը
մուղաղրէր օլտուղլուճան, իսթի-
հան տալիլ օլմագ իսթիլլէրէն թօ-
հուճուլար իլէ մէմալիլի մահրու-
սէլի Շահանէ գիրաաթ մէքեա-

թիպի, վէ էճնէպի չէհատէթնա-
մէսինի հալիլ օլուպ տա պուլուն-
թաստիգ իթտիրմէք իսթիլլէլլէր,
օլ պապտէքի բուլլու իսթիլտան-
մէլէրինի, էօնիլմիլգտէքի իլուլ
նիհանէթինէ գատար Պուրսա հա-
րիլ Տարիլթալիլմի միւտիրիլլէ-
թինէ կէօնտէլլէլլէրի, վէ քէնտի-
լէրինն տալիլ իսթիհան կիւնիլ-
լէրտէ, պիլգաթ հաղըր պուլուն-
մալարը լաղըմ կէլլէճէլի, վէ ի-
լուլ նիհանէթինտէն սօնրա իսթի-
տա գապուլ իտիլմէլլէլլէլի իլան
օլունուր :

1315, րէպիլիլ էվլէլ 9
1313, թէմուղ 26

Շու աթիտէքի տիլուղ պիլ մէք
թուպ Մաաիլին 191 նիւմէրօլու
նիւսիլեյնտէ օգուճուճ տուր :

ԱՅՐԻՆԵՐ ՈՒ ԼԻԲՈՒ ԿԻՆԵՐԸ

Անտէր մանուկներէ յետոյ, մալ-
րապետանոցի պէտքը :

Մուշի Առաջնորդարանը ժամա-
նակէ մը ի վեր հանդիսալար ե-
ղած է վիճակին մէջ սփռուած հա-
ղարաւոր աշիլներու և լքեալ կի-
ներու զանազան ու բաղմատիւն
աղբսներուն և գանգատներուն :

Անցեալ շաբթու քանուճէկ կը-
նիկներու անուճները կարճաաղ-
րէինք պանդուխտներու միւլա-
րին մէջ, որոց շատերը մանկամար-
էին, տակաւին «նորիկ նորհարս»
երբ կանանց կարմիր կողքին ներ-
քու թողած գրեկնք, մէկնած էին
իրենց նոր վիսաները :

Ահ, սրտապատառ կը լինի ուն-
կընդիրը՝ անոնց դառնակիւճ գան-
գատներուն առջեւ, կնիկ արմա-
տի ամէն թախիժ, ու բոլոր մոր-
մօքը խառնուած է իրենց աղբու-
ներուն մէջ, կ'աղբսներ, վասն
զի չեն գիտեր բողբօլ, վասն
զի նահապետական պարկեշտութիւնը
բերանակալ գրած է իրենց .—
չըթուք չարժեք, չիսօլ, չորդու-
քիլ ամուսնոյն դէմ—իր ամուս-
նական պարտաւորութիւնները ան
տեսած ըլլալուն համար, Ո՛չ, հայ
չինական կնիկներուն համար մեղք
է դա, իրենց ճակատագրին է
համակերպիլ դառնութիւններու
և ծառայիլ սկիորանց թոնիրին
չուրջը, այն է իրենց վիառքը, և օ-
ճախին մուլ անկիւնն է, ուր
«նուր» ու պալի, հրեշտակը
կը դիտէ գրեկնք ու կը գրէ «չա-
րն ու բարին» կնիկ արմատին :

Եթէ խորապէս քննենք անոնց
ներքին հոգեկան վիճակը և մօտէն
տեսենք անոնց գըրկուպըրի
ապրուստին դառնութիւնները,
պիտի սոսկանք, զարդընտիւք,
կնոջական կեանք չէ, ալ մար-
տիրոսութիւն :

Ամենէն քիչը չորս հինգ միւլեւ
տասը տարի՝ որ բոլորովին սովոր-
ական եղած է, և մեծ մաքաթը
ալ 15—20 տարի գատապարտուած
են տունը նստիլ, սիրտը սգով,
աչք արցունքով, «դարիւ պիլիլին»
ճամբընները նստիլ, ոչ ցորեկ, ոչ
գիշեր հանգիստ ըլլալով, անքուն
անգաղղուն : Տարինը, բայց որ
քա՛ն երկարին անոր համար, որ-
չալի հոգեհան, Սիւրտը կը հալի,
կեանքը կը մաշի, իւր ծաղիկ ծոցը
կը թուրի : Սէրը կը ծերանայ :

գուարթութիւնը կը թռչի, հինգ տասն, տասնութ հինգ տարիներ կանցնին, ու չերեւար մարդը, անունը ու թուղթն անգամ չկայ, Լուսիկի կամ Աստղիկի էրկտն:

Ինչ եղան արդեօք:

Այն ատեն, որ գեղական ժամանակը խորանի առջեւ տէրտէրին ու կնքաւորին ներկայութեանը՝ ձեռք ձեռքի տուած, ուխտ ու խոստում կուտէին, — պահել, տիրել, խնամել, չլքանել զիրար, արդեօք, երբեք խեղճ նոր հարսի մը տքեն կանցնէր թէ, շատ հեռու չէ՞ առաջատար քանի մը քաղցրիկ օրերէն յետոյ, ալ չպիտի տեսնէ նոր փեսային երեսն ու հովանիքը, և փոխադարձաբար, երբ ամենայն ինչ նահապետական էր հօրենական օճախին մէջ, իրաւ որ Սուրբ էին շինական ամուսնութիւնները, Մէկ տեղ կապէին, մէկ հոգով, մէկ սրտով, միեւնոյն մօտ առիքին տակ քրտինք թափէին, և բեղմնաւորէին արտ ու անգաստան, կարգիւնաւորէր իրենց ամուսնութիւնը, մանրիկ ճժերու երամները թէ կուշտ, թէ զրկուկ՝ կը թաւաւէին իրենց շուրջը, ուրախութեան ու վշտի հիտրաց մասնակցէին, և պահապան հրեշտակի նման կը հսկէին իրենց գաւառակներուն: Այն ատեն, կրնանք ըսել, ապահովագէտ՝ ամուսնական կեանքն ալ պղտորուած ու աղմկած չէր, պարկեշտութիւնը կը փշար ալն խաւարային ու գետնափոր խրճիթներու մէջ, սուրբ պահելով հայ շինականի ընտանեկան կենցաղավարութիւնը:

Տարիներ փոխեցին շատ բան, շրջեցին ալ դէպքերը:

Այն հայ գեղուկը, որ երազի մէջ թերեւս տեսած էր դարիպ աշխարհներ, որոյ երկտը ճամբան արդէն կալն էր, և մարգագետնէն մինչեւ գութնի հերկերը, ձեռք առաւ անվերջ ճանապարհներ, քնաց քաղքէ քաղք, երկրէ երկիր, և հուսկ ապա մեր շերտին դիմու աշխարհը՝ մինչեւ Աւերիկա:

Այն սեւ ու սուր եղաւ կնիկ արմատի կեանքը:

Նորա միթմարութիւնն այս աստի որին մէջ մի միակ իւր սրտի սիրածը պիտի յինէր, հօրէ մօրէ և ամէն սիրելիներէ աւելի, զայն պիտի վայելէր, զայն պիտի յարգէր, և երկունք իրարմով երջանկանային: Իսկ այսօր, հարցուցէք իր սեւ սրտէն, և ո՞րքան դաւաճութիւններ պիտի ժալթէին անոր: Այրը զուրպաթն է, օրերով, ամիսներով չէ, երկաթ տարիներով: Թող տանջուի կնիկը հոգեկան աղէտներով, թող ողբայ իր գարնանային սեւ և անբոյս օրերը գոնէ էրկը յիշէր զինքը դարմով, կամ թղթով: Ոչ այս, ոչ այն, հալաւ պատուած, պարէնը հատած, մանկիկները մերկ, և պանդուխտի կինը, դեռ կալքէ էրկան ճանապարհը:

Ձի գար, չի դառնար: Մոռցած է կինն ալ զաւակն ալ զոր հոգով չափ կը պաշտէր, և միթէ՞ ալ դեռ քան քարացած, կարծրացած է հայ շինականի սիրտը, որ այնքան փուրկ և դթութեան շտեմարան էր: Ոչ, չենք հաւատար թէ ամէնքն ալ ընտանեկան, նահապետական իրենց ազնիւ պարտականութիւնները մոռցած ու բարբերին փոխած, վատթարացած է զանազան վերջին ժամանակները: Միթէ՞ ինչպէս ապրի: Թող շարունակէ իր անձնական իրաւունքները, իր անձնական իրաւունքները, իր անձնական իրաւունքները, իր անձնական իրաւունքները, իր անձնական իրաւունքները:

տական իրենց ազնիւ պարտականութիւնները մոռցած ու բարբերին փոխած, վատթարացած է զանազան վերջին ժամանակները: Միթէ՞ ինչպէս ապրի: Թող շարունակէ իր անձնական իրաւունքները, իր անձնական իրաւունքները, իր անձնական իրաւունքները, իր անձնական իրաւունքները, իր անձնական իրաւունքները:

Հոգեպէս անմիթար, ֆիզիքապէս անխնամ, նիւթապէս չքաւոր, կնիկ արմատ ու միւսա՞ն, ո՞չ ինչպէս ապրի: Թող մարգագետնէն մինչեւ գութնի հերկերը, ձեռք առաւ անվերջ ճանապարհներ, քնաց քաղքէ քաղք, երկրէ երկիր, և հուսկ ապա մեր շերտին դիմու աշխարհը՝ մինչեւ Աւերիկա:

Այս հալին մէջ ահա, ամէն շաբաթու տաս քսան անամուսին կը ներկայանան Ուսանողները, և ամուսիններուն վերադարձը կը խնդրեն, Յոյց տալու համար թէ մեր գեղջուկ կնիկները տակաւին կը պահեն նահապետական պարկեշտութիւնը, կըսեմ անոնցմէ 100-ն մէկն է միայն, որ կը պահանջէ «ապահարգան»:

Այս կնիկներէն շատերը իսպառ լքեալ, անխնամ, և անոք են: չունին պատասպարան, ու տեղ, ո՞չ ազգակալն ու բարեկամ, որ հսկէ, տիրէ, կերակրէ, հագուեցնէ: Անօթի, դռնէ ի դռն, էրկիկին անդարձ օտարութեան մէջ են: Տակաւին չեն դիմեր ուխտերին, բայց իրաւամբ կը պահանջեն տեղ ու ապրուստ: Ո՞ր զրկեն, ո՞վ կը պահէ: Միթէ՞ նուազ կարեւոր է — ալիքիսոց — կամ մարդկային տանոց, ալիքիսոց և լրքեալներուն համար:

Ահա, ասոնց համար պէտք են խնամք ու գթութիւն, այն անհամար կանանց համար որ հացի և հալաւի կարօտ են, և մօրէ մերկ տղաքներով, անհրազ կը գիշերեն իրենց աստղաշուք երդիքին տակ:

Մուշ, 25 յունիս 97 ԳԵՂԱՄ ՄԱՆՁՈՒՄԷ

Հէր նէ դատար Մուշտան, տուլ վէ սէֆիլի գարլարըն հալլէրինի նաղլ իտէն զաթ, շաերիլթ իլլէ: Թինէ միւսվէլա օլարագ, սատէլիկի պէր թարաֆ իլէ հաղըգալթը հալին էհէմիլիէթինէ իտլէլ վիրտիկի կիպի, կիւեա տահա զիւեատէ թէսսիրիլ օլուր զիւլմիւլիլ տալի քէգալթ բանաստեղծութիւն իլլէթի սիրիլնտէն նաղլ եէր իլիսանը իսթիմալ իտէրէք պուրասը իշին թէսսիրիլնէ քսիլմէսի մուհիլ օլմուշ իտէ տէ, տիգղաթ իլէ օգուեալ վէ միւթա-

լաւ իտէնէր իշին, պուշտան զիւեատէ շալեանը տիգղաթ վէ տիլսուգ պիլ հալ օլմուգ... Լաթին եաղըք ըի հէր նէ իւմիտ իլէ վէ եալսոս քիմէրին իրգղաթընը թահրիք ու թէշվիդ նիլեթիլիլէ եաղմը իտէ, ալտանմըլ տըր, թէհիլէրտէ շալըմըլ տըր, զիւրա պուրատա էօլլէ շէլլէրէ էհէմիլիէթ վիրլալ տէ տէրման ալաշիւնէն պիլնէֆէր պիլէ աղգասէր վէ խալըրխահ պուլունմաղտա աէկիլտիր, շիմտիլե գաւառ կէօրիլէն վէ իշիտիլէն խալըրխահլըղըն քեաֆիլտէստէսուրէթա պիլ կէօթէրիլտէ՞ն իպարէթ տիր...:

ԳԵՂԱՄԻ ԽՕՍԳԵՐ
ԵՒ
ՕԳՏԱԿԱՐ ՄՏԱՌՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

— Երբ սովորութիւն մը կը հիննայ՝ կարծես թէ բնութիւն կը դառնայ:

— Ով որ իւր վերքերը բժշկին ցուցնելու կամայնայ՝ անոր բոլոր մարմինը կապականի:

— Ձգոյլ լեր չըթունենեւոդ:

— Աւելի աղէկ է մարդ իւր բարկութեան լաղթէ: Քան թէ ամուր քաղաքի մը տիւք:

— Չարը մի յանդիմաներ՝ որպէս զի զքեզ չատէ: Իմաստունը յանդիմանէ և զքեզ պիտի սիրէ:

— Նախանձտին աչքերը տրտմութեամբ կը փայլին:

— Աշխատիր որ մեր լեզուն սուրբ և մաքուր մնայ պարտախօսքերէն, բաժասանքէ և ստախօսութենէ:

— Հեռու կեցիր ծուլութենէ և քունէ, որոնք մայր են բոլոր թշուառութեանց:

— Երբ որ բարկանաս՝ բերանդ մի բանար, այսինքն լուծիւն պահէ:

— Դէպ ի երկինք սլանալու համար պէտք է երկու թեւ ունենանք: — Հաւատք և վարուց սրբութիւն:

— Առաքինութիւնը եթէ երբեք ի սկզբան դառն ալ ըլլայ՝ յետոյ քաղցր է անպատեհաւ:

— Կուրք ուրախութիւն կը պատճառէ ֆրասասէր մարդուն:

— Յաճախ լուր աւելի նպաստաւոր է քան թէ աղէկ խօսք մը խօսիլը:

— Առաքինութեանց մէջ ամենէն մեծը և կարեւորն է՝ համբերութիւն:

— Իմաստութիւն՝ պատուական ակունքներէն աւելի պատուական է:

— Խոնարհութիւնն է ամենայն պարծանաց պարծանք:

— Հարցում ըրած ժամանակը խոնարհամիտ եղիր, պատասխանած ժամանակը հանդարտ, և առ հասարակ ամեն ժամանակ՝ խաղաղասէր:

— Ամբարտաւանութիւն ատելի է Աստուծոյ և մարդկան:

— Չարութիւն թէպէտ և առժամանակի կը հեշտացնէ զմարդ սակայն յետոյ մեծապէս կը տրտմեցնէ:

— Խրատ մտիկ չընողին խրատ տալ և կրակին վրայ իւր թափել իրեննոյն բանն է:

— Ինչպէս որ աշխարհիս մէջ

մարդ բարեկամի կարօտ է, որպէս զի նեղութեան ատեն զինքը միթմարեն, նոյնպէս ալ թշնամիներ պէտք է ունենայ, որպէս զի բաղդատորութեան ժամանակ արթուն և զգուշաւոր ըլլայ:

— Ի՞նչ վրաս խօսակցութիւն եղած ատեն՝ արդարութեամբ չի խօսողը քսկէս կը վնասէ իսկ արդարութիւն խօսելով իմ ընթացքիս վրայ դիտողութիւն ընողները՝ ինծի հաւատարիմ բարեկամ կը համարէի, Ուր որ կեղծաւորութիւն կը տեսնայի, այն տեղէն շուտ մը վախուստ կուտայի:

— Ով որ առանց պակասութեան բարեկամ կը փնտռէ, առանց բարեկամի կը մնայ:

— Ճշմարտութեան ձայնը միշտ դառն է:

— Աստուած մարդուս ըսաւ: — «Դու քեզ օգնէ, և ալ կօգնեմ քեզի»:

— Մի՛ նմանիք չարութեամբ՝ չարագործին, այլ բարութեամբ յաղթահարեցէք չարին:

— Լաւագոյն վրէժխնդրութիւնը՝ թշնամութիւնն արհամարհենէ:

— Ամենուն ներքէ՛, բայց քեզի ոչ երբեք:

— Մեղուները ամէն ծառերու և ծաղիկներու վրայ կը հանգչին, բայց անոնցմէ մի միայն իրենց օգտակար ըլլալիքները կ'առնեն: Նմանապէս մարդ պէտք է ամէն բան սովորի, լսէ և կարդայ, բայց անոնց մէջէն մի միայն օգտակար և պիտանիները առնէ և կատարէ:

— Կիրք ելած ժամանակդ՝ խօսելից յառաջ՝ մինչեւ տասը համբէ, իսկ եթէ բարկութիւնդ սաստիկ է՝ մինչեւ հարիւր:

— Տեղը փոխելն անօգուտ է, եթէ չարն սիրտը չի փոխէ:

— Եթէ մեղքը կը սիրես՝ մի վախար մեղուներէն:

— Բարիք ըրէ և մի նայիր թէ որո՞ւ կընես:

— Հաւատարիմ բարեկամն որ թոյլ նման է, որ քովի ծառը չոր ալ ըլլայ՝ սիրով անոր կը պլլուի:

— Հարստութիւններն և աշխարհս կանցնին: Բայց բարի գործերը կը մնան:

— Բերանդ՝ լեզուիդ բանտը թող ըլլայ:

— Ամենեւին հանգիստ չիկայ նախանձտին համար:

— Ճշմարտութիւնը՝ թէեւ ատելի ըլլայ՝ մի քաջուր խոստովանելէն:

— Չափէ գամեն մարդ՝ ըստ իրեն չափին:

— Ես կրնամ սխալիլ, բայց դու պէտք է ներես:

— Ով որ չարութեամբ կապրի՝ միշտ երկիւղի մէջ է:

— Գէշ վերքը կը բժշկուի, գէշ անունը ոչ երբեք կուղղուի:

— Չար խօսքի մը վերքը՝ հատու սրի վերքէն աւելի ծանր է:

— Ո՞վ դուք, մահկանացու որդիք մարդկան, յարգեցէք առաքինութիւնը: — Հաւատացէք թէ Աստուծոյ մը կայ, որ կը վառաւորէ և կը վարձատրէ զառաքինութիւն:

Հաւաքեց
Ռ. Ս. ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ
Ս. ԵՐԵՈՒՍԱԳԷՄ: